

Pràctica de la Intervenció Educativa i Psicosocial

Codi: 106165

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	A

Professor/a de contacte

Nom: Marta Padrós Castells

Correu electrònic: marta.padros@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Marisela Montenegro Montenegro Martinez

Silvia Camps Orfila

Equip docent extern a la UAB

Contacte inici de curs: silvia.camps.orfila@uab.cat

Prerequisits

L'assignatura forma part de la menció anomenada "Anàlisi i intervenció psicoeducativa". També és molt recomanable per l'alumnat que vulgui cursar la menció "Anàlisi i intervenció psicosocial". L'assignatura està pensada per a la formació dels professionals que treballaran com a psicòlegs en l'àmbit psicosocial o educatiu.

És recomanable matricular-se també a l'assignatura "Psicologia Social per a l'Anàlisi i la Intervenció".

Abans de matricular-te tingues en compte que és una assignatura anual, amb metodologia ABP i amb pràctiques a centres.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és el disseny, programació, anàlisi i avaluació de processos d'intervenció psicosocial i educativa, a partir de la participació en contextos de pràctica. Es reflexionarà sobre els processos de detecció de necessitats, planificació, execució i avaluació d'un projecte elaborat grupalment.

El component pràctic d'aquesta assignatura és clau, per això es basarà en la realització de pràctiques de camp i seguirem la metodologia ABP a l'aula per analitzar la pròpia pràctica i realitzar propostes d'intervenció psicosocial i educativa.

Des de l'equip docent es presentaran i oferiran diferents alternatives de pràctiques de camp.

En les sessions d'aula s'analitzarà la pròpia pràctica i s'elaboraran propostes d'intervenció que després s'aplicaran a les pràctiques a centres.

Aquesta assignatura suposa la participació en un projecte d'Aprenentatge Servei (ApS). Aquests projectes de compromís social permeten a l'estudiant formar-se mitjançant la participació en un projecte orientat a resoldre una necessitat real en una comunitat i millorar, així, les condicions de vida de les persones o la qualitat del medi ambient (per més informació <http://pagines.uab.cat/aps>).

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit d'aquesta intervenció (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament).
- Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Mostrar respecte i discreció en la comunicació i l'ús dels resultats de les avaluacions i les intervencions psicològiques.
- Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.
- Proposar i negociar les prioritats, les metes i els objectius de la intervenció amb els destinataris.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant les dimensions social, econòmica i/o mediambiental.
2. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
3. Analitzar situacions diverses d'intervenció educativa i psicosocial identificant els factors que les defineixen i dissenyant-hi canvis amb l'objectiu de millorar la intervenció.
4. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
5. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
6. Aplicar els continguts teòrics de la psicologia de l'educació i la intervenció psicosocial a la millora i optimització de situacions reals d'ensenyança formal i no formal i en contextos comunitaris.
7. Aplicar una intervenció dissenyada, avaluar-la i negociar el redisseny de la intervenció amb les persones destinatàries.
8. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
9. Comunicar eficaçment el resultat de l'anàlisi de necessitats i assessorament a totes les persones usuàries implicades en la diagnosi.
10. Dissenyar plans de millora de la pràctica educativa i psicosocial adaptats a les característiques tant del context com de les persones participants.

11. Distingir la informació sobre els resultats de l'anàlisi de necessitats i de l'assessorament segons a qui va adreçada.
12. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
13. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
14. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
15. Identificar, analitzar i contrastar diferents perspectives d'intervenció i assessorament educatiu i psicosocial en l'educació formal i no formal i en contextos comunitaris.
16. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
17. Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.
18. Presentar i discutir amb els agents educatius i socials un determinat pla d'intervenció educativa i psicosocial.
19. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
20. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
21. Proposar noves maneres de mesurar la viabilitat, èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
22. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
23. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
24. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i/o mediambientals.
25. Seleccionar els instruments d'exploració adequats per a l'anàlisi dels processos d'ensenyança-aprenentatge al llarg del cicle vital.
26. Seleccionar i utilitzar adequadament els instruments d'exploració per a l'anàlisi de contextos educatius formals i no formals i de contextos comunitaris.
27. Treballar en equip.
28. Utilitzar adequadament els instruments d'exploració per a l'anàlisi de la praxi educativa i psicosocial de les persones que hi participen.
29. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
30. Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.
31. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
32. Valorar diferents usos de les eines teòriques i metodològiques de les perspectives participatives en la planificació de la intervenció psicosocial.

Continguts

- Anàlisi de necessitats.
- Disseny de la intervenció.
- Implementació del projecte.
- Avaluació de la intervenció.
- Ús de la teoria per l'anàlisi de necessitats, el disseny de la intervenció i la seva avaluació.
- Treball en equip i treball interdisciplinari.

Metodologia

Assignatura anual on la pràctica i l'anàlisi d'aquesta són claus.

Metodologia ABP (aula - 1 matí cada 15 dies):

Cada 15 dies es treballarà a l'aula en petits grups per analitzar les necessitats del context d'intervenció, dissenyar la intervenció, implementar-la i avaluar-ne la seva implementació.

Pràctiques a centres (pràctiques reals - 1 matí o tarda (2h) a la setmana):

S'assignarà un context d'intervenció en el que s'assistirà setmanalment. Per començar es treballarà per accedir al coneixement del context i poder realitzar un anàlisi de necessitats, per posteriorment poder implementar la intervenció dissenyada pels propis estudiants i avaluar-la.

Amb aquesta metodologia es busca que les i els estudiants puguin participar de tot el procés d'anàlisi, disseny, implimentació i avaluació de la intervenció.

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Intervenció: anàlisi, disseny i avaluació. Metodologia ABP	28	1,12	3, 5, 10, 16, 17, 18, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32
Tipus: Supervisades			
Pràctiques a centres	48	1,92	5, 6, 15, 17, 27, 29
Tipus: Autònomes			
Lectura, diaris de camp i article	74	2,96	3, 5, 6, 7, 15, 25, 29, 30, 32

Avaluació

EVIDÈNCIES D'APRENTATGE:

- Ev1 (individual): Pràctica i diaris de camp (s'entregaran setmanalment).
- Ev2 (grup): Intervenció: anàlisi, disseny i avaluació. Treball que es realitzarà a l'aula, partint de l'anàlisi de la pràctica i dels diaris de camp.
 - Ev2a: Anàlisi de necessitats. (1r semestre - setmana 8)
 - Ev2b: Disseny de la intervenció. (1r semestre - setmana 16) - Discussió de el projecte amb els diferents agents implicats (1r semestre - setmana 18)
 - Ev2c: Avaluació de la intervenció. (2n semestre - setmana 9 i 17)
- Ev3 (grup): Article. Realitzar un article sobre la intervenció realitzada, orientat a professionals. (2n semestre - setmana 19)

AVALUACIÓ:

Per SUPERAR l'assignatura a l'avaluació continuada cal haver obtingut un total d'almenys 5 punts en l'avaluació continuada, amb un mínim de 5 punts o més (en una escala 0-10) en cadascuna de les evidències. En cas de no assolir aquests requisits la nota màxima que es pot obtenir és de 4,5 punts.

Es considerarà NO AVALUABLE l'estudiant que hagi lliurat evidències amb un pes inferior al 40%.

RECUPERACIÓ:

Pot optar l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total i hagi obtingut una nota inferior a 5 punts i major o igual a 3.5 punts.

La nota obtinguda en la recuperació per cada evidència substitueix l'obtinguda prèviament i la nota final màxima que pot aconseguir l'alumnat que s'hi presenta és de 5 punts sobre 10.

No es preveu que l'alumnat de 2ª o posterior matrícula s'avaluï mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev 1 - Pràctica i diaris de camp	25%	0	0	2, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 27, 28, 29, 30, 31
Ev 2 - Intervenció: anàlisi, disseny i avaluació	45%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32
Ev 3 - Article	30%	0	0	2, 5, 8, 13, 17, 21, 23, 27, 31

Bibliografia

Aguilar, María José (2004). Diseño de proyectos de intervención social con inmigrantes. GIEMIC - Grupo Interdisciplinar de Estudios sobre Migraciones, Interculturalidad y Ciudadanía. Ciudad Real: Universidad de Castilla - La Mancha.

Carles, Cristina i Expósito, Miguel (2006). Maletín de campo. Una guía práctica para la capacitación y facilitación en procesos grupales. Santo Domingo: Veterinarios sin Fronteras (Vetermon).

Carrera, Begoña; López, Montse i Gómez, Núria (2017). Guia pedagògica. Ni uniformes ni etiquetes. Barcelona: Fundació Akwaba.

CEDRO - Centro de Información y Educación para la Prevención del Abuso de Drogas (2006). Manual para la formulación de proyectos de desarrollo social comunitarios. Lima: CEDRO.

Cohen, Ernesto i Martínez, Rodrigo (2004). Formulación, evaluación y monitoreo de proyectos sociales. Montevideo: CEPAL.

Engeström, Yrjö (2010). Expansive Learning at Work: toward an activity theoretical reconceptualization. Journal of Education and Work, 14(1), 133-156.

García, Mayka i Cotrina, Manuel (2015). El aprendizaje y servicio en la formación inicial del profesorado. De las prácticas educativas críticas a la insitucionalización curricular. Revista de currículum y formación del profesorado, 19(1), 8-25.

Lalueza, José Luís; Sánchez-Busqués, Sònia i García-Romero, David (en prensa). Following the trail of the 5th Dimension: University-community partnership to design educational environments. Mind, Culture & Activity.

Rebollo, Óscar; Morales, Ernesto i González, Sheila (2016). Guía operativa de evaluación comunitaria. Barcelona: IGOP i Universitat Autònoma de Barcelona.

Sáez, Juan (1993). La intervención socioeducativa: entre el mito y la realidad. Pedagogía social: revista interuniversitaria, 8, 89-106.

Sánchez-Busqués, Sònia; Padrós, Marta i Lalueza, José Luís (2015). La escuela vista por las familias. Proyecto migratorio frente a construcción minoritaria. Papeles de Trabajo sobre Cultura, Educación y Desarrollo Humano, 11 (2), 64-68.

Tarabini, Aina (2018). Les paradoxes de l'atenció a la diversitat: una aproximació des de la justícia escolar. Revista Catalana de la Pedagogia, 14, 153-175.

Vila, Ignasi (1998). Familia, escuela y comunidad. Barcelona: Horsori.

Walsh, Catherine (2010). Interculturalidad crítica y educación intercultural. En Jorge Viaña, Luis Tapia y Catherine Walsh, Construyendo interculturalidad crítica. La Paz: Convenio Andrés Bello, pp. 75-96.

Zhang-Yu, Cristina;García-Díaz, Saray; Camps-Orfila, Sílvia; García-Romero, David i Lalueza, José Luís (en prensa). Fondos de Identidad y e tercer espacio. Una estrategia de legitimación cultural y diálogo para la escuela intercultural. Estudios Pedagógicos.

Programari

-